

PROGRAM
WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY

Gminne Przedszkole
w Baranowie

Baranów 2018

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Podstawa prawna programu wychowawczo-profilaktycznego.....	4
II. Założenia programu.....	5
III. Szczegółowy zakres tematyczny podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych.....	6
IV. Procedury osiągania celów.....	9
V. Sposoby realizacji programu	10
VI. Prawa i obowiązki dziecka	11
VII. Prawa i obowiązki rodziców	12
VIII. Dziecięcy kodeks dobrych zachowań	14
IX. Sposoby nagradzania, wyróżniania i dezaprobaty dla zachowań niepożądanych.....	14
X. Pożądane efekty działań wychowawczych.....	15

Wstęp...

Podstawowym celem wychowania przedszkolnego zgodnie z obowiązującą podstawą programową jest wsparcie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to realizowane jest przez proces opieki, wychowania i nauczania – uczenia się, co umożliwi dziecku odkrywanie własnych możliwości, sensu działania oraz gromadzenie doświadczeń na drodze prowadzącej do prawdy, dobra i piękna. W efekcie takiego wsparcia dziecko osiąga dojrzałość do podjęcia nauki na pierwszym etapie edukacji.

Program wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, uwzględnia potrzeby społeczności przedszkolnej, tj. dzieci, rodziców, środowiska lokalnego oraz pracowników. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, ujednocila oddziaływania wychowawcze, a także kieruje procesami wychowawczymi. Ponadto integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, tworzy wspólny front oddziaływań dydaktycznych i kieruje je na właściwe tory.

Niezbędnym uzupełnieniem każdego programu wychowawczego jest obecnie profilaktyka związana zarówno z wszechstronnym i harmonijnym rozwojem dziecka, jak i wzmacnianiem czynników ochronnych przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka mogących zaburzyć prawidłowy proces wychowania. Mając na uwadze konieczność stosowania działań profilaktycznych już od najmłodszych lat, formy i metody działań niniejszego programu dostosowane zostały do wieku i możliwości intelektualnych wychowanków. Uwzględniają one potrzeby zarówno dzieci zdolnych, jak i tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, do których w szczególności skierowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

Program wychowawczo-profilaktyczny Gminnego Przedszkola w Baranowie odpowiada na realne potrzeby, problemy i zagrożenia pojawiające się w przedszkolu i środowisku społecznym, które otacza wychowanków naszej placówki. Wierzimy, że dzięki wspólnemu wysiłkowi i zaangażowaniu każde dziecko poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces na miarę swoich możliwości.

I. Podstawa prawna programu wychowawczo-profilaktycznego

- ⊗ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami);
- ⊗ Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 r. Nr 61 poz. 624 z późniejszymi zmianami);
- ⊗ Rozporządzenie MEN z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania (Dz. U. Nr 89, poz. 730);
- ⊗ Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach; ⊗ Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2014 r. poz. 1157);
- ⊗ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2014, poz. 803);
- ⊗ Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249);
- ⊗ Konwencja o Prawach Dziecka;
- ⊗ Statut Gminnego Przedszkola w Baranowie.

II. Założenia programu

⊗ Cel główny:

Celem głównym programu wychowawczo-profilaktycznego Gminnego Przedszkola w Baranowie jest kształtowanie środowiska sprzyjającego harmonijnemu rozwojowi dziecka ze szczególnym uwzględnieniem jego wrodzonego potencjału oraz możliwości twórczych i intelektualnych, a także przeciwdziałanie wszelkim okolicznościom, które mogą ten proces zakłócić.

⊗ Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego:

- ♣ Uświadamianie dzieciom ich praw i obowiązków;
- ♣ Budowanie równowagi i harmonii psychicznej;
- ♣ Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, a także postawy poszanowania drugiego człowieka, jego własności i opinii;
- ♣ Rozwijanie umiejętności samodzielnej analizy postaw i norm społecznych;
- ♣ Kształtowanie odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek;
- ♣ Budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia wartości zdrowia oraz poczucia sensu istnienia; ♣ Kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia swojego i innych; w tym: kształtowanie właściwych postaw w obliczu zagrożenia zdrowia i życia;
- ♣ Wspieranie wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia;
- ♣ Wdrożenie do przestrzegania zasad warunkujących bezpieczeństwo;
- ♣ Wzmacnianie wśród wychowanków więzi z przedszkolem oraz społecznością lokalną;
- ♣ Zdobywanie przez dzieci podstawowych informacji z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej;
- ♣ Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji wychowanek – nauczyciel oraz nauczyciel – rodzic;
- ♣ Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych;
- ♣ Wspieranie wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną bądź środowiskową są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

Rozporządzenia MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. nr 51, poz. 458).

III. Szczegółowy zakres tematyczny podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych

Chcemy być kulturalni.

Kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach -

-Dostarczanie dzieciom wzorów właściwego zachowania; w tym: utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania w miejscach publicznych oraz w trakcie ważnych uroczystości bądź przedsięwzięć kulturalnych;

-wyszkolenie nawyku stosowania zwrotów grzecznościowych;

-Uwrażliwienie na potrzeby innych, m.in. osób starszych, rodziców, młodszych kolegów;

-Uczenie przestrzegania zasad dotyczących porządku i poszanowania zieleni w bliższym i dalszym otoczeniu; kształcenie do poszanowania wartości życia w zgodzie z naturą;

-Rozwijanie umiejętności kulturalnego zachowania się przy stole;

-Zaznajomienie dzieci z podstawowymi zasadami „savoir-vivre’u”.

Zróbmy to razem

Wzmacnianie kompetencji społeczno-emocjonalnych

-Przedstawienie dzieciom zasad zgodnego współżycia w przedszkolu poprzez wprowadzenie kodeksu dobrych zachowań;

-Rozwijanie umiejętności zrozumiałego wyrażania swoich emocji oraz rozumienia emocji wyrażanych przez inne osoby;

-Przeprowadzenie zajęć omawiających tematykę praw dziecka;

-Kształtowanie umiejętności pomocy potrzebującym oraz wrażliwości na cudzą krzywdę;

-Wdrażanie dzieci do zgodnej i bezpiecznej zabawy z kolegami;

-Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych poprzez szukanie rozwiązań w postaci kompromisu;

-Integrowanie dzieci poprzez wspólne gry i zabawy, a także udział w uroczystościach przedszkolnych.

Ładnie mówimy

Profilaktyka logopedyczna realizowana ze wsparciem logopedy

-Stymulowanie procesu nabywania przez dziecko sprawności, od których zależy prawidłowy rozwój kompetencji językowej i komunikacyjnej;

-Zapobieganie powstawaniu wad oraz wspomaganie rozwoju mowy dziecka, między innymi poprzez wykształcenie umiejętności: prawidłowego sposobu połykania, odpowiedniego toru oddechowego oraz gospodarowania powietrzem;

-Doskonalenie mowy dziecka oraz zapobieganie dysharmoniom rozwojowym dzięki usprawnianiu pracy narządów artykulacyjnych, rozwijaniu i uwrażliwianiu percepcji słuchowej, wykonywaniu ćwiczeń ortofonicznych, fonacyjnych, rytmicznych i dykcyjnych.

-Stymulowanie rozwoju poznawczo-językowego oraz wzbogacanie czynnego i biernego słownictwa dzieci.

Chcemy być bezpieczni

Zwiększenie bezpieczeństwa dzieci na terenie przedszkola:

- Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci na drodze i w przedszkolu;
 - Zapoznanie dzieci z regulaminem przedszkola oraz dziecięcym kodeksem dobrych zachowań;
 - Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci podczas zajęć, zabaw i imprez;
 - Uwrażliwienie dzieci na zagrożenia, które mogą im towarzyszyć w drodze do przedszkola i domu;
 - Systematyczne uwrażliwienie dzieci na sytuacje stwarzające zagrożenie oraz budowanie wiedzy na temat ich konsekwencji;
- Pogłębianie wiedzy na temat zagrożeń pochodzących ze świata zwierząt i ludzi;
- Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia;
 - Uwzględnienie profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych: wskazywanie na negatywne skutki związane ze spożywaniem określonych substancji.

Stop Agresji

Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w przedszkolu:

- Uświadomienie dzieciom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić;
- Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych;
- Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji;

- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności oraz troski za zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych;
- Rozwijanie empatii oraz promowanie zachowań prospołecznych;
- Rozwijanie wiedzy rodziców na temat przyczyn i sposobów niwelowania zachowań agresywnych wśród dzieci poprzez spotkania informacyjne i rozmowy indywidualne.

Szanujemy zdrowie swoje i innych

Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia

- Kształtowanie właściwych umiejętności, przyzwyczajeń i nawyków prozdrowotnych;
- Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu zarówno wśród dzieci jak i wśród rodziców;
- Uświadomienie konieczności zachowania ergonomii i higieny pracy (np. w postaci dbania o ciszę);
- Pogłębienie wiedzy dzieci na temat przyczyn i skutków nieprawidłowego odżywiania;
- Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą;
- Pogłębianie wiedzy dzieci na temat profilaktyki zdrowotnej (np. szczepienia ochronne) oraz związków między zdrowiem a chorobą;
- Poszerzanie wiedzy dzieci z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zdrowego stylu żywienia;

Przedszkole bez nałogów

Profilaktyka uzależnień realizowana ze wsparciem psychologa

Rozwijanie postawy asertywności wśród dzieci oraz umiejętności szukania pomocy w sytuacjach trudnych;

-Rozpoznanie sytuacji domowej wychowanków oraz diagnozowanie jej pod kątem potencjalnych zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego dziecka;

-Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania problemowi narkomanii, lekomanii, uzależnieniu od komputera, gier, telewizji oraz telefonu komórkowego;

-Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania problemowi palenia papierosów i picia alkoholu; w tym: wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji uzależniających;

-Kształtowanie potrzeby samorozwoju oraz budowanie satysfakcji życiowej poprzez rozwijanie zainteresowań i uzdolnień jako alternatywy dla zachowań ryzykownych;

-Poszerzenie wiedzy rodziców na temat profilaktyki uzależnień.

IV. Procedury osiągnięcia celów

⌘ Metody pracy:

♣ *Podające* (opowiadania, wiersze, piosenki, pogadanki, historyjki obrazkowe, baśnie i bajki o charakterze relaksacyjnym, psychoedukacyjnym i psychoterapeutycznym);

♣ *Aktywizujące* (inscenizacje, „burza mózgów”, gry dydaktyczne, metaplany, drama);

♣ *Eksponujące i pogłądowe* (spacery, wycieczki, pokazy, filmy, teatrzyki, zabawy parateatralne, pantomima, wystawy prac plastycznych, ilustracje, prezentacje multimedialne);

♣ *Praktyczne* (metoda projektów badawczych, zabawy ruchowe, zabawy dydaktyczne, doświadczenia i eksperymenty).

⌘ Formy pracy:

- ♣ Praca indywidualna z dzieckiem (w trakcie zajęć edukacyjnych z nauczycielem oraz zajęć specjalistycznych z logopedą lub psychologiem);
- ♣ Praca w małych grupach bądź zespołach;
- ♣ Praca z całą grupą;
- ♣ Udział w konkursach, uroczystościach przedszkolnych, akcjach charytatywnych i ekologicznych;
- ♣ Spacer, wycieczki, obserwacje przyrodnicze;
- ♣ Zajęcia grupowe ze specjalistami, obserwacje i diagnozy (logopeda, psycholog).

⌘ **Współpraca ze środowiskiem:**

- ♣ Komisariat Policji;
- ♣ Ochotnicza Straż Pożarna;
- ♣ Ośrodek Zdrowia (lekarz, pielęgniarka/higienistka, stomatolog);
- ♣ Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna;
- ♣ Gabinet Weterynaryjny.

⌘ **Ewaluacja programu:**

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest przy współpracy z organizacjami i instytucjami wspomagającymi rodzinę, a także specjalistami: logopedą, pedagogiem i psychologiem. Jego ewaluacją przebiegać będzie następująco:

-Ocena planowanych przedsięwzięć profilaktycznych dokonana będzie raz do roku na zabranie Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców; -

-Program wychowawczo-profilaktyczny poddany będzie monitorowaniu i ewaluacji w zależności od zaistniałych potrzeb;

-Wyniki analizy będą wskazówkami do pracy w kolejnych latach.

V. Sposoby realizacji programu

∞ W stosunku do dziecka:

Systematyczne oddziaływanie i kształtowanie postaw społecznych poprzez:

- ♣ Rozmowy i dyskusje;
- ♣ Rozwiązywanie konfliktów na drodze porozumienia;
- ♣ Czytanie i wspólna analiza opowiadań przedstawiających różne wzorce zachowań społecznych;
- ♣ Omawianie historyjek obrazkowych przedstawiających konflikty społeczne;
- ♣ Stworzenie kodeksu właściwych zachowań dla prawidłowego współżycia w grupie ze zwróceniem szczególnej uwagi na konieczność ich przestrzegania;
- ♣ Ustalenie środków zaradczych stosowanych w przypadku nierespektowania ustalonych zasad;
- ♣ Konstruowanie zajęć tematycznych poświęconych takim tematom jak zdrowe żywienie czy pierwsza pomoc;
- ♣ Spotkania ze specjalistami: lekarz, pielęgniarka/higienistka, stomatolog, policjant, strażak itp;
- ♣ Zajęcia profilaktyczne i specjalistyczne z logopedą i psychologiem.

⌘ W stosunku do rodzica:

- ♣ Zapoznanie z programem wychowawczo-profilaktycznym Gminnego Przedszkola w Baranowie oraz z zasadami i regułami przyjętymi przez dzieci i nauczycieli;
- ♣ Zaopiniowanie programu wychowawczo-profilaktycznego;
- ♣ Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego bądź fizycznego dzieci oraz rozpoznawania ich;
- ♣ Organizowanie dla rodziców warsztatów psychologicznych w celu uświadomienia konieczności ujednolicenia oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych w domu i przedszkolu;
- ♣ Udział rodziców w zebraniach, spotkaniach indywidualnych oraz zajęciach otwartych.

⌘ W stosunku do nauczycieli:

- ♣ Prowadzenie zajęć koleżeńskich;
- ♣ Wymiana koleżeńska w zakresie doświadczeń i scenariuszy zajęć;
- ♣ Integracja nauczycieli podczas przygotowywania zajęć i opracowywania kodeksu zachowań;

- ♣ Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli w relacjach nauczyciel – dziecko;
- ♣ Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki zaburzeń zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci;
- ♣ Współpraca ze specjalistami: logopedą oraz psychologiem.

VI. Prawa i obowiązki dziecka

Dziecko w przedszkolu ma prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności prawo do:

- 1) Właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczego, wychowawczego i dydaktycznego, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej;
- 2) Bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, otrzymywania pomocy dorosłego, kiedy tego potrzebuje;
- 3) Podmiotowego traktowania, ochrony przed wszelkimi formami przemocy;
- 4) Poszanowania godności i akceptacji takim, jakie jest;
- 5) Opieki zdrowotnej, kiedy jej potrzebuje;
- 6) Snu i wypoczynku, kiedy tego potrzebuje;
- 7) Samodzielnego dokonywania wyborów: zabawy i partnerów zabawy;
- 8) Indywidualnego procesu edukacyjnego, badania i eksperymentowania, otoczenia – różnorodnego, bogatego w bodźce i poddającego się procesom twórczym;
- 9) Pomocy psychologiczno – pedagogicznej, wsparcia w miarę potrzeb;

10) Aktywnej dyskusji z dziećmi i dorosłymi, możliwości negocjowania swojego stanowiska na równych prawach z innymi;

11) Aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym grupy, kontaktów z dorosłymi zaangażowanymi w jego edukację i wychowanie, otrzymywania od nich wsparcia;

12) Racjonalnego odżywiania, uzupełniania płynów, kiedy tego potrzebuje;

13) Zgłaszania nauczycielowi swoich potrzeb;

14) Doświadczania konsekwencji swojego zachowania.

Ponadto w naszym przedszkolu wychowanek ma prawo do:

1) Zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji;

2) Zdrowego jedzenia;

3) Zaspokajania ciekawości i poznawania otaczającej go rzeczywistości;

4) Badania i odkrywania;

5) Rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych;

6) Decydowania i dokonywania wyborów, wyrażania własnego zdania, sądów i oczekiwań;

7) Poznawania, nazywania i wyrażania własnych emocji;

8) Zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji.

W naszym przedszkolu wychowanek ma obowiązek:

- 1) Przestrzegać zawarte umowy i normy społeczne obowiązujące w grupie i przedszkolu;
- 2) Szanować godność osobistą rówieśników i dorosłych;
- 3) Przestrzegać zasad bezpieczeństwa i zdrowia;
- 4) Szanować zabawki, książki, pomoce dydaktyczne;
- 5) Wykonywać czynności samoobsługowe i porządkowe oraz pełnić dyżury na miarę swoich możliwości;
- 6) Przebywania na wyznaczonym przez nauczyciela obszarze;
- 7) Dbać o higienę osobistą;
- 8) Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu albo w oddziale przedszkolnym w szkole.

VII. Prawa i obowiązki rodziców

W naszym przedszkolu rodzic ma prawo do:

- 1) Znajomości zadań wynikających z programu, planu rocznego przedszkola i planów miesięcznych w danym oddziale;
- 2) Uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swego dziecka, jego zachowania i rozwoju poprzez kontakty indywidualne z nauczycielem i zebrania grupowe;
- 3) Współdziałania z nauczycielami, w celu podejmowania działań mających za zadanie zapewnienie właściwych warunków rozwoju dziecka (współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną);

4) Uczestniczenia w działaniach mających na celu poprawę stanu technicznego, sanitarnego i estetycznego przedszkola;

5) Wnioskowania o udzielenie dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

6) Aktywnego uczestniczenia w zebraniach rodziców, podejmowaniu decyzji służących dobru ogółu dzieci;

7) Wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków z obserwacji pracy wychowawczo-opiekuńczo-kształtującej przedszkola;

8) Służenia pomocą opiekuńczo wychowawczą podczas planowanych wyjazdów i wycieczek.

Obowiązki rodziców:

1) Przestrzeganie statutu przedszkola;

2) Zaopatrzenie dziecka w niezbędne przybory;

3) Respektowanie uchwał organu prowadzącego, rady pedagogicznej i rady rodziców;

4) Przyrowadzanie dziecka w ustalonych z nauczycielem godzinach i punktualne odbieranie z przedszkola osobiście lub przez upoważnioną przez rodziców osobę, zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo, zgłoszoną pisemnie lub w wyjątkowych sytuacjach telefonicznie;

5) Dopilnowanie, aby dziecko w momencie przyrowadzenia do przedszkola zostało objęte opieką przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola;

6) Po odebraniu dziecka z oddziału przez rodzica lub opiekuna, rodzic lub opiekun zobowiązany jest do sprawowania nad dzieckiem opieki również na terenie obiektu przedszkolnego lub ogrodu;

7) W przypadku samodzielnego przychodzenia dziecka do przedszkola z woli rodzica lub opiekuna, pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka ponosi rodzic lub opiekun, do momentu objęcia opieką dziecka przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola;

8) Kontrolowanie przedmiotów przynoszonych przez dziecko do przedszkola z domu, w szczególności tych z różnych względów niebezpiecznych, np. leków, ostrych przedmiotów, zapalek itp.;

9) Informowanie o przyczynach dłuższych nieobecności dziecka w przedszkolu, w szczególności o chorobach zakaźnych oraz zmianach numerów telefonicznych;

10) Zapoznavanie się z informacjami i ogłoszeniami zamieszczanymi przez nauczycieli na tablicach ogłoszeniowych;

11) Rodzice dziecka podlegającego spełnianiu obowiązku szkolnego obowiązani są dopełnić czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, a także zapewnić jego regularne uczęszczanie na zajęcia;

12) Rodzice dziecka podlegającego spełnianiu obowiązku przedszkolnego obowiązani są do pisemnego usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach w terminie 7 dni od dnia powrotu dziecka do przedszkola.

VIII. Dziecięcy kodeks dobrych zachowań

Chcemy:

-Pomagać sobie nawzajem;

- Być uprzejmi;
- Bawić się zgodnie;
- Szanować własność innych;
- Słuchać poleceń dorosłych;
- Dbać o książki i zabawki;
- Dbać o czystość i porządek;
- Szanować pracę innych;
- Okazywać, co myślimy i czujemy.

Nie możemy:

- Bić, popychać i wyrządzać krzywdy;
- Przezywać i wyśmiewać innych;
- Przeszkadzać innym w zabawie i pracy;
- Niszczyć pracy innych;
- Krzyczeć, hałasować i biegać w sali zajęć;
- Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu;
- Oddalać się od grupy podczas wyjść w teren.

IX. Sposoby nagradzania, wyróżniania i dezaprobaty dla zachowań niepożądanych

Formy nagradzania i wyróżniania:

- Nagradzanie uznaniem, pochwałą, uściskiem dłoni;

- Nagradzanie poprzez sprawianie przyjemności dziecku przez nauczyciela lub kolegów w kontaktach indywidualnych lub na forum całej grupy;
- Obdarzanie dziecka szczególnym zaufaniem, np. poprzez zwiększanie zakresu jego samodzielności;
- Przywilej wykonywania prostych czynności wskazanych przez nauczyciela, obowiązków wobec grupy rówieśniczej realizowanych np. poprzez formę dyżurów;
- Atrakcyjne spędzanie czasu, atrakcyjna zabawa w grupie wg pomysłu dzieci;
- Drobne nagrody rzeczowe, elementy uznania;
- Wywieszenie pracy dziecka w eksponowanym miejscu;
- Pochwała przed rodzicem bądź dyrektorem przedszkola.

Dezaprobatą dla zachowań niepożądanych:

- Tłumaczenie, wyjaśnianie powodów, dla których dane zachowanie jest niewłaściwe;
- Wyrażanie przez nauczyciela smutku i zawodu z powodu zachowania dziecka;
- Ukazywanie następstw zachowań, tłumaczenie ich dziecku, w celu skłonienia go do autorefleksji; • Czasowe odebranie przyznanego przywileju;
- Modelowanie zachowania poprzez rozwijanie empatii;
- Chwilowe wykluczenie dziecka z zabawy, w celu przemyślenia swojego zachowania – „krzesetko ciszy”;

- Przekazanie informacji o niepożądanym zachowaniu rodzicom przez dziecko.

X. Pożądane efekty działań wychowawczo-profilaktycznych Dzieci trzyletnie:

- Ma poczucie bezpieczeństwa;

- Ma dużo swobody – potrafi dostrzec konsekwencje swojego zachowania;

- Potrafi samodzielnie decydować o wyborze zabawki, podejmując z pomocą nauczycieli różnorodną aktywność zgodnie ze swoimi zainteresowaniami;

- Współdziała z osobą dorosłą w prostych czynnościach samoobsługowych i porządkowych;

- Uczestniczy w rozmowach prowadzonych przez nauczyciela indywidualnie lub w małych grupach;

- Stosuje się do najważniejszych zasad i zwyczajów obowiązujących w zabawie i we wzajemnym współżyciu;

- Stara się ufnie i bezpośrednio odnosić do osób dorosłych;

- Dostrzega związek między zdrowiem a chorobą;

- Zna szkodliwość niektórych produktów spożywczych (np. słodczy);

- Rozumie pojęcie higiena;

- Stosuje higienę na co dzień: myje ręce przed/po posiłku, po korzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi zwierzętami;

- Dbą o czystość własnego ciała: ubrania, bielizny;

- Używa wyłącznie swoich przyborów toaletowych;

-Wie, że nie może samodzielnie stosować lekarstw i środków chemicznych (np. środków chemicznych);

-Nabywa umiejętność odmawiania bez poczucia winy (asertywność); -

-Bierze aktywny udział w zabawach logopedycznych organizowanych przez nauczyciela (gimnastyka buzi i języka, ćwiczenia oddechowe, warg, usprawniające podniebienie miękkie, ćwiczenia z emisji głosu).

Dzieci czteroletnie:

-Zna zasady dotyczące zgodnego współżycia z innymi dziećmi i przestrzega ich;

-Potrafi wyrazić swoje potrzeby w kontaktach z dorosłymi i innymi dziećmi;

-Potrafi poprosić o pomoc w trudnej sytuacji;

-Rozpoznaje i nazywa podstawowe uczucia u siebie i innych; wie, że w różnych sytuacjach ludzie przeżywają różne uczucia;

-Sprawnie wykonuje czynności samoobsługowe, współdziała z rówieśnikami;

-Nie okazuje zdziwienia wobec dzieci z ułomnościami;

-Uczestniczy w opiekowaniu się nowo przybyłymi kolegami;

-Planuje własne działania, gromadzi informacje o sobie;

-Potrafi zaprezentować rodzicom własne umiejętności;

-Zna osoby, do których można zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia;

- Nie oddala się poza wyznaczony teren bez wiedzy i zgody dorosłych;
- Zna schemat piramidy zdrowego żywienia;
- Orientuje się w zasadach zdrowego żywienia (wymienia zdrowe produkty, tj. owoce, warzywa, mleko i jego przetwory, ryby, ciemne pieczywo itd.);
- Wie na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia ochronne); -Podaje przyczyny i skutki nieprawidłowego odżywiania (m.in. otyłość, próchnica, brak witamin, niska odporność organizmu);
- Przewycięża niechęć do spożywania niektórych potraw;
- Udziela swobodnych wypowiedzi ustnych, poprawnych pod względem gramatycznym; wymawia prawidłowo większość głosek;
- Potrafi się skupić; używa wyobraźni w celu określenia możliwych konsekwencji swoich działań.

Dzieci pięcioletnie i sześćoletnie:

- Radzi sobie z własnymi emocjami, właściwie reaguje na przejawy emocji u innych;
- Zna swoje upodobania, zainteresowania, poszukuje różnych form aktywności;
- Potrafi wyrazić słowami swój problem oraz samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zdecydować, jak go rozwiązać;
- Wyraża się w jasny i zrozumiały dla otoczenia sposób i potrafi wysłuchać wypowiedzi innych;
- Współdziała w zespole podczas zabaw i prac porządkowych;

- Potrafi wykorzystać swoją wiedzę w zaspokajaniu aktywności poznawczej i rozwoju swoich zainteresowań;
- Współdziała z dorosłymi w opiekowaniu się młodszymi dziećmi;
- Próbuje samodzielnie rozwiązywać konflikty zgodnie z ustalonymi normami postępowania;
- Rozumie wartość koleżeństwa, dobroci, uczciwości, obowiązkowości;
- Przeciwstawia się objawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania bądź dokuczania;
- Jest świadome niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami;
- Wie, co sprzyja uzależnieniu człowieka (alkohol, papierosy, komputer, telewizja, narkotyki).

Rodzice i nauczyciele:

- Są świadomi zagrożeń i kontrolują to, co dziecko ogląda w telewizji, w jakie gry komputerowe gra, a także jakie treści przegląda w Internecie;
- Znają zależności pomiędzy agresją, nadpobudliwością dzieci a niektórymi programami telewizyjnymi i grami komputerowymi;
- Prowadzą dyskusje z dziećmi na temat oglądanych przez nie programów telewizyjnych i gier;
- Kształtują przyjazny klimat w przedszkolu, budują prawidłowe relacje rówieśnicze;
- Poszerzają wiedzę na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń psychicznego dzieci i młodzieży;
- Doskonają kompetencje w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych.

EWALUACJA

Program poddany zostanie ewaluacji. Ewaluacja uwzględniać powinna opinię wychowanków, rodziców, nauczycieli, pracowników przedszkola.

Sposoby ewaluacji:

- ankiety dla nauczycieli, rodziców, pracowników przedszkola;
- wywiad grupowy z dziećmi;
- analiza dokumentów (zapisy w dziennikach, plany miesięczne w poszczególnych grupach, arkusze obserwacji dziecka, obserwacje diagnozujące);

Bibliografia

1. Campbell R., *Sztuka zrozumienia, czyli jak naprawdę kochać swoje dziecko*, Vocatio, Warszawa 1998.
2. Dobson J., *Dzieci i wychowanie-pytania i odpowiedzi*, Vocatio, Warszawa 2000.
3. Faber A., Mazlish E., *Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały – jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły*, Media Rodzina, Poznań 1992.
4. Goleman D., *Inteligencja emocjonalna*, Media Rodzina, Poznań 1997.
5. Kochańska G., *Kształtowanie u dzieci zainteresowań innymi ludźmi i gotowość niesienia im pomocy*. Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1982
6. Koźmińska I., Olszewska E., *Z dzieckiem w świat wartości*, Świat Książki, Warszawa 2007.
7. McDowell J. Day D.- *Jak być bohaterem dla swoich dzieci*, Vocatio Warszawa 1993.
8. Nolte D., Harris R., *Dzieci patrzą na nas*, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 2002.